

PILOT TEGEN HITTESTRESS MET KUNSTGRAS

Haarlem krijgt klimaatadaptief voetbalveld

In opdracht van de gemeente Haarlem heeft SRO deze zomer een pupillenveld met een bijzondere waterberging gerealiseerd. Hierdoor heeft voetbalclub Geel-Wit'20 extra trainingscapaciteit. De gemeente wil met deze pilot bijdragen aan de verkoeling van de omliggende woonwijk.

Kunstgrasvelden lichten op hittekaarten rood op; ze stralen warmte uit. Twee jaar geleden stapte de gemeente Haarlem over van rubbergranulaat naar kurk. Dit vanwege maatschappelijke onrust over mogelijke schadelijkheid voor milieu en gezondheid, maar mooie bijvangst is dat kurk een stuk koeler is. 'Op een hete dag heb je bij een rubbermat het gevoel dat je gymschoenen wegsmelten', vertelt Ruud van Schaik van SRO. 'Dat heb je bij kurk niet.'

Verkoeling

Door onder kunstgrasvelden regenwater vast te houden, valt er wellicht nog een slag te slaan. Bij een nieuw pupillenveld voor s.v. Geel-Wit'20 wordt dit nu getest. De voetbalclub ligt in een veelal bebouwde en versteende

Ruud van Schaik:
'Het bedachte alternatief voor het krattensysteem is eenvoudiger en goedkoper'

omgeving. Extra verkoeling is daar welkom. SRO, dat de sportvelden van onder meer de gemeente Haarlem beheert en onderhoudt, heeft hiervoor samen met Gras Advies een bijzondere waterberging bedacht.

Pilot

'SRO kijkt altijd naar nieuwe ontwikkelingen; wat is er in de markt en wat wordt er hier en daar uitgetoetst', vertelt Ruud van Schaik, projectleider Buitensport Haarlem. Zo is door de gemeente Amsterdam vorig jaar een pilot gestart om water vast te houden onder de kunstgrasmat. Het leek SRO en de gemeente Haarlem in dit specifieke geval een goed idee dit ook te proberen. Van Schaik: 'Het ging om een oud-handbalveld dat gesaneerd moest worden. De onderlaag moest worden vervangen, omdat rubber voor de fundering was gebruikt - dat mag tegenwoordig niet meer. In de laag daaronder zat ook rubber, die moest ook vervangen worden.' Er was al ondergrondse ruimte vrijgemaakt. 'Bovendien gaat het om een half veld, dan zijn de extra kosten beperkt.' Hoe komt zo iets tot stand? SRO en

de gemeente bekijken elk jaar welke velden onderhoud nodig hebben. 's.v. Geel-Wit'20 had behoefte aan extra ruimte en er lag een aangrenzend sportveld dat al jaren niet werd gebruikt. Mijn taak is dan: uitzoeken wat het kost om dat veld speelklaar te maken en in dit geval wat de meerkosten voor een klimaatbestendig veld zijn.' De gemeente legt de budgetten voor de uitvoering van de verschillende opties voor aan de gemeenteraad. 'Die heeft de extra kosten van een waterberging goedgekeurd.'

Lava

Vervolgens krijgt SRO de opdracht van de gemeente en gaat Van Schaik concreet met het adviesbureau aan de slag om het plan uit te werken. Gaandeweg worden de vorderingen

getoetst bij de technische ambtenaren. 'Bijvoorbeeld als we besluiten niet verder te gaan met het kratjes-systeem. Dan leggen we onze eigen oplossing voor en bepalen welke keuzes we maken. Die hoeven niet meer bestuurlijk vastgelegd te worden.' Het bedachte alternatief voor het krattensysteem is eenvoudiger en goedkoper. 'Voor de kratjes is een zeer vlakke ondergrond nodig, dat is lastig. De bomen naast het veld zouden de opstelling kunnen verstoren. Wij hebben gekozen voor een grote badkuip met waterdichte pvc-folie en waterbergende lava waarin je regenwater langer kunt vasthouden.' Er is ook een constructie bedacht om het water via een overstort af te voeren naar de sloot. 'In de winter kunnen we de bak leeg laten lopen zodat er geen

problemen ontstaan met vorst. Het is een pilot, dus we gaan kijken hoe dit uitpakt. Er is geen risico voor de voetbalclub, die merkt er niets van.'

Gerecycled

Hopelijk is het veld koeler voor gebruikers, dat moet nog worden gemeten. 'Maar voetbal is geen zomersport. We doen dit vooral voor de omgeving.' Een ouderwetse grasmat aanleggen is overigens geen optie. Van Schaik: 'Een grasmat kan maximaal 300 uur per jaar bespeeld worden, anders is die helemaal kaal getrapt. Kunstgras wordt zes, zeven keer zo intensief gebruikt, dat kan onbeperkt worden gespeeld. Logistiek is een grasmat niet haalbaar. De gemeente wil ook graag dat de velden overdag gebruikt worden, daarom stimuleren

Aanbrengen van waterdichte folie, uitrollen drainagemat, installatie nieuwe hekwerken en het met kurk ingestrooide kunstgrasveld

ze schoolsport. Het veld wordt ook als buurtveldje gebruikt en dat vindt de vereniging prima. Daardoor slijt het veld wel eerder.' Bij het vervangen van de velden wordt het zand uit de oude kunstgrasmatten hergebruikt. 'De maten worden uitgeklopt, ze worden geshredderd en gerecycled en het zand wordt gewassen en gereinigd. Dus we proberen het zo duurzaam mogelijk aan te pakken.' Er wordt op dit moment een soortgelijke pilot op een andere locatie gedaan. In de toekomst zal mogelijk vaker een waterberging worden toegepast. ◀